

МОНІТОРИНГ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО В УКРАЇНІ |

РАУНД 11

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Відповідність вимогам Постанови №930: загалом по країні місця тимчасового проживання (МТП) відповідають вимогам 73% показників, які формують мінімальні стандарти (див. повний перелік у Додатку 1). Найвищі середні показники відповідності зафіксовано в Західному та Північному регіонах (75%), найнижчий – у Східному регіоні (72%).¹

Облаштування простору МТП: одинадцять (11%) МТП розміщували в одному житловому приміщенні більше 4 осіб (спостерігається зменшення відсотку з 23% у жовтневому раунді). У 8% МТП в Одеській, а також у 4% у Дніпропетровській та Харківській (у кожній) областях повідомили про розміщення до 20 людей (наприклад, в одному спільному приміщенні).²

Ризик тривалого перебування: більшість (79%) керівників МТП повідомили, що мешканці зазвичай перебувають в МТП строком до півтора року та довше.

Підготовка до зими: у 37% МТП відсутні резервні джерела живлення; частіше про їх відсутність повідомляли у Східному регіоні (46%). Майже третина (32%) МТП, які користувалися індивідуальними котельнями чи використовували для опалення вугілля або дрова, згідно отриманих даних потребували палива для проходження поточного зимового періоду.

Доступ до води: більшість (89%) МТП зазначили про достатність води для задоволення основних потреб мешканців, зокрема питної води, води для приготування їжі, особистої гігієни, прання та інших побутових потреб; у порівнянні з жовтневим раундом відсоток дещо збільшився (84%).

Вразливі групи: відповідно до отриманої інформації 62% МТП розміщували осіб із оформленою та неоформленою інвалідністю.³ Майже у третині (29%) МТП повідомили про перебування людей, що потребують догляду, без супроводу рідних або друзів. Чотири відсотки (4%) з числа цих МТП зазначили про неможливість забезпечення необхідного догляду.

Інфраструктура для людей з інвалідністю: більше половини (57%) МТП не обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю – ліфтами, зовнішніми пандусами, горизонтальними перекладами на дверях тощо. Найчастіше про це повідомлялось у Донецькій (91%), Дніпропетровській (76%) та Запорізькій (69%) областях.

Проблеми у сфері захисту: у 42% МТП не впроваджено процедуру реєстрації та повідомлення про випадки гендерно зумовленого насильства, торгівлі людьми, сексуальної експлуатації та домагань. Особливе занепокоєння з цього приводу викликають Чернігівська (100%), Київська, Дніпропетровська (89% у кожній) та Сумська (61%) області.

Посилення потенціалу: двадцять сім відсотків (27%) керівників МТП пройшли вступне навчання від Кластеру з питань управління та координації місць тимчасового проживання ВПО, 31% – взяли участь у тренінгах у сфері захисту (від сексуальної експлуатації та насильства, запобігання гендерно зумовленому насильству (ГЗН) тощо); водночас, 35% керівників МТП не проходили жодного навчання. Згідно з отриманими даними частіше про це зазначали у Рівненській (84%), Запорізькій (70%) та Чернігівській (60%) областях.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Раунд 11 ММТП проводиться з урахуванням регіонального розподілу Кластеру з питань управління та координації МТП в Україні.

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Моніторинг місць тимчасового проживання (МТП) – це ініціатива Кластеру з питань управління та координації місцями компактного проживання (CCCM) в Україні, яка реалізується Ініціативою REACH за підтримки партнерських організацій CCCM Кластеру.

Завдання ініціативи полягає у забезпеченні широкого кола зацікавлених сторін, серед яких гуманітарні організації та органи державної та місцевої влади України, ключовою інформацією про ситуацію в місцях тимчасового проживання (МТП), які приймають внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Збір даних в рамках 11 Раунду Моніторингу МТП відбувався з 3 по 17 жовтня 2023 року. Загалом було досліджено 1 072 цілеспрямовано обраних МТП шляхом опитування ключових інформантів (див. розділ Контекст і методологія).

Враховуючи нерепрезентативність вибірки, результати слід вважати індикативними, а також актуальними на момент збору даних.

1. Рівень відповідності 73% означає, що в середньому кожен МТП відповідає 73% показників, які складають мінімальні стандарти. З переліком областей, які входять до макрорегіонів, можна ознайомитися у Розділі "Контекст і методологія" на стор. 11.

2. Житлове приміщення – це окрема кімната або одне спільне приміщення з поділом або без поділу на окремі зони для проживання. В одному МТП можуть застосовуватися різні варіанти розміщення мешканців: частина ВПО може проживати в окремих сімейних кімнатах, тоді як інші мешкають в кімнатах для спільного проживання декількох домогосподарств або розміщені в єдиному просторі.

3. Особи з оформленою інвалідністю мають офіційно підтверджену інвалідність згідно з висновком медико-соціальної експертної комісії (МСЕК), яка визначає групу інвалідності, та отримують державну допомогу. Особи з неоформленою інвалідністю не мають офіційно встановленої групи інвалідності та не мають права на отримання державної допомоги.

ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ДИНАМІКА ПЕРЕМІЩЕННЯ ВПО

Упродовж 11-го Раунд досліджено 1 072 МТП загальною місткістю 86 800 місць. На момент збору даних у досліджених МТП мешкали 54 218 ВПО. Таким чином, рівень заповненості МТП по Україні у середньому становив 62%.⁴

Згідно із отриманими даними у 88% МТП мешканці зазвичай залишались на рік або більш тривалий строк; з них 9% МТП повідомили, що мешканці зазвичай проживали протягом року, а 79% - залишались в МТП до півтора року та довше.⁵

Більшість керівників МТП (68%) повідомила про прибуття нових ВПО впродовж 60 днів, що передували збору даних (жовтень - середина грудня 2023 року). Серед причин приїзду ВПО найчастіше зазначались пошкодження власного житла (59%), відсутність фінансової можливості орендувати житло (53%), а також переїзд з інших МТП (29%).

Причини переміщення ВПО з МТП, про які повідомлялось найчастіше, % МТП⁶

Керівники 4% МТП зазначили про факти примусового виселення мешканців протягом 60 днів, що передували збору даних; найчастіше про це повідомлялось у Чернігівській (33%), Одеській (30%) і Харківській (12%) областях. Серед основних причин зазначались небезпечна чи агресивна поведінка ВПО (62%) та недотримання ВПО норм та правил перебування в місцях тимчасового проживання (44% МТП).

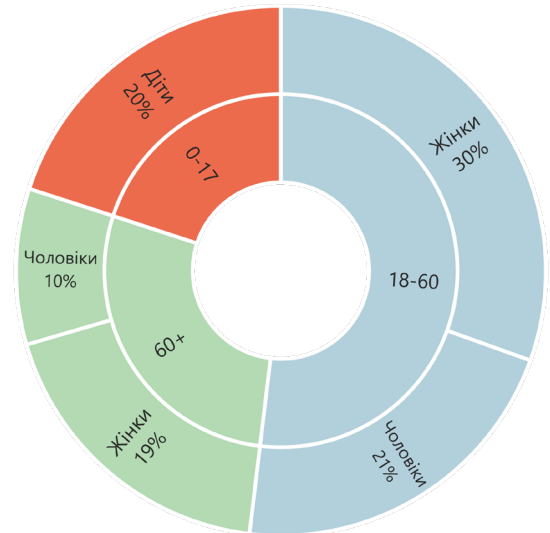
Наявність вразливих груп, % МТП, в яких проживає принаймні одна така особа або домогосподарство

91%	Жінки старше 60 років
80%	Чоловіки старше 60 років
62%	Люди з інвалідністю (оформленою та неоформленою)
34%	Домогосподарства, очолювані жінками
15%	Люди з хронічними захворюваннями, включаючи проблеми з психічним здоров'ям
14%	Домогосподарства з трьома або більше дітьми
7%	Вагітні та годуючі жінки
6%	Не повідомили про наявність будь-яких вразливих груп

НАЯВНІСТЬ ЛІТНІХ ЛЮДЕЙ ТА ІНШИХ ВРАЗЛИВИХ ГРУП В МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО

Розподіл мешканців МТП за віком та статтю, % від загальної кількості мешканців

Діти без супроводу та особи, які потребують догляду

Загалом, керівники 1% МТП повідомили про перебування у місцях тимчасового проживання ВПО дітей без супроводу.⁷ Найбільше таких випадків виявлено в Київській (11%), Волинській (7%) та Івано-Франківській (3%) областях.

Майже у третині (29%) МТП повідомили про наявність людей, що потребують догляду, без супроводу рідних або друзів. Чотири відсотки (4%) з числа цих МТП зазначили про неможливість забезпечення необхідного догляду безпосередньо в МТП. Найчастіше такі МТП розташовувались у Черкаській (11%), Чернівецькій, Харківській, Львівській та Сумській (7% у кожній) областях.

4. Загальна місткість та рівень заповненості розраховані на підставі опитування 1 020 МТП, а отже включали лише відповіді керівників діючих МТП.

5. Слід зазначити, що згідно з отриманими даними, 21% МТП, досліджених у Херсонській, 11% - у Сумській і 10% - у Чернігівській областях на момент збору даних ще не розміщували ВПО.

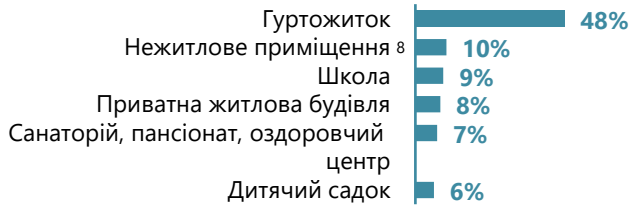
6. Допускалось надання респондентами кількох варіантів відповіді одночасно; сума може перевищувати 100%.

7. Діти без супроводу - діти, що перебувають у МТП без батьків або законних представників.

УПРАВЛІННЯ МТП ТА СТАН РЕАГУВАННЯ НА ПОТРЕБИ ПОСТРАЖДАЛОГО НАСЕЛЕННЯ

Майже половина (48%) МТП розміщені в будівлях, які перебувають в комунальній власності, 36% - в приміщеннях державної (центральні органи влади) та 16% - приватної власності.

Тип будівлі, % МТП

Управління МТП

Переважає більшість (95%) МТП керується певними організаціями або органами влади, найчастіше органами місцевого самоврядування (43% МТП), навчальними закладами (35%), а також органами державної влади (19%). Проте 20% МТП, досліджених у Харківській області, а також 15% - в Одеській та 14% - у Вінницькій областях зазначили, що управління МТП не здійснює жодна організація чи орган влади / місцевого самоврядування. Близько 88% МТП із керівною організацією повідомили про присутність керівника МТП (іншої відповідальної особи) протягом дня (45%) або цілодобово (24/7) (43%).

Більшість (96%) керівників МТП зазначили, що консультувалися з мешканцями під час прийняття рішень, що стосуються діяльності МТП: 71% - шляхом проведення загальних зборів, 67% за допомогою індивідуальних консультацій, 20% через групи в соціальних мережах та 14% - із залученням ініціативних груп або представника з-поміж ВПО.⁸

Майже три чверті (73%) керівників МТП повідомили, що мешканці МТП брали участь в управлінні місцями тимчасового проживання. Серед найбільш поширених форм участі: утримання території (у тому числі прибирання) (97%), а також підтримка в реалізації адміністративних задач (28%) та заходи, спрямовані на модернізацію інфраструктури МТП (11%).

Проходження навчання керівництвом МТП

Третина (35%) керівників МТП повідомила, що не проходила жодних тренінгів (у порівнянні з 43% у жовтневому раунді), про що частіше зазначалось у Рівненській (84%), Запорізькій (70%) та Чернігівській (60%) областях. Із тих, хто пройшов навчання, 42% зазначили про тренінги з надання першої медичної і/або психологічної допомоги, 38% - з правил поведінки з вибухонебезпечними предметами, 31% - взяли участь у тренінгах у сфері захисту (від сексуальної експлуатації та насильства, запобігання гендерно зумовленому насильству та ін.), 27% - пройшли вступне навчання від CCCM Кластеру, а 23% - тренінги з управління та координації місцями тимчасового проживання (відмінні від тренінгів CCCM Кластеру).

Порядок розміщення і правила перебування в МТП

Переважає більшість (95%) МТП мають систему реєстрації мешканців. При цьому, 85% ведуть облік всіх ВПО: як тих, хто заселяється, так і тих, хто залишає МТП, а в 10% - реєструють лише нових мешканців. Найчастіше під час розміщення ВПО керівники МТП вимагали надання паспорту громадянина України (94%), довідки про статус ВПО (77%), а також реєстраційного номеру платника податків (46%)¹⁰.

У більшості МТП (87%) існують письмові правила перебування, проте лише три чверті (73%) опитаних керівників повідомили

про підписання з ВПО договорів, в яких визначаються умови перебування в МТП. У 3% МТП повідомили, що підписують такі договори лише з тими, хто заселився нещодавно.

Механізм зворотного зв'язку та розгляду скарг

Майже всі (97%) МТП повідомили про наявність механізму зворотного зв'язку та розгляду скарг. У 88% таких МТП скарги розглядалися безпосередньо керівництвом. Окрім цього, керівники МТП повідомили про використання скриньок для відгуків та пропозицій (36%), а також "гарячих ліній" (16%) для зворотного зв'язку з ВПО.

Водночас, згідно з отриманими даними у 22% МТП, досліджених у Сумській області, а також у 20% - у Чернігівській та 14% - у Херсонській областях, механізм зворотного зв'язку та розгляду скарг відсутній.

Закриття МТП

Близько 3% керівників МТП у цілому по країні повідомили, що очікують закриття МТП до 01 березня 2024 року. Серед найпоширеніших причин зазначилися: відновлення основної діяльності (89%), недостатня кількість ВПО в МТП (57%), невідповідність МТП мінімальним стандартам (згідно з Постановою №930)¹¹ (14%) загалом по країні, а також відсутність фінансування (6%).

Найчастіше про майбутнє закриття МТП повідомлялось у Кіровоградській (35%), Черкаській (9%) та Полтавській (8%) областях. Звертає також на себе факт, що згідно з отриманими даними, 29% МТП у Кіровоградській області облаштовані в дитячих садках і ще 25% - у школах.

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ

Доступність інформації про наявні послуги, % МТП

94%	Інформація про державну реєстрацію ВПО
91%	Інформація про урядові та місцеві програми з надання грошової та інших видів допомоги ВПО
90%	Інформація про доступні медичні заклади та послуги
90%	Інформація про порядок звернення до місцевої влади /державних органів стосовно отримання документів, що підтверджують факт пошкодження житла та/або іншої власності в результаті військових дій, а також отримання компенсації
89%	Інформація про можливі варіанти проживання за межами МТП (оренда житла, соціальне житло тощо)
86%	Інформація про доступ до пенсійного забезпечення та державних програм соціального захисту
86%	Інформація про державні освітні послуги (наприклад, зарахування до шкіл та дитячих садків)
85%	Інформація про доступ до правової допомоги
84%	Інформація про реєстрацію в Державній службі зайнятості, заходи з професійної орієнтації та доступні вакансії
71%	Інформація про запобігання сексуальній експлуатації та насильству, а також про послуги для осіб, які постраждали внаслідок гендерно зумовленого насильства
70%	Інформація про можливість проходження навчання з поведінки з вибухонебезпечними предметами

8. До нежитлових приміщень належать: релігійні установи, бібліотеки, магазини, офісні будівлі, будинки культури, ресторани і т.п.

9. Допускалось надання кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

10. Серед інших документів, які вимагались під час заселення до МТП, зазначалися направлення (ордер) від місцевих або державних органів влади (23%), медична(і) довідка(и) або пенсійне посвідчення (10% кожний варіант), а також військовий квиток (9%).

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб». Допускалось надання кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

ОБЛАШТУВАННЯ ПРОСТОРУ У МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО

- 33%** опитаних керівників повідомили, що в МТП відсутній план для розміщення різних груп ВПО (вагітних та годуючих жінок, літніх людей тощо)
- 7%** опитаних керівників МТП зазначили про відсутність замків/засувок на входних дверях до житлових приміщень
- 6%** опитаних керівників МТП у Сумській та 5% у Харківській областях вказали на поганий стан приміщень МТП та умови проживання в ньому

Розміщення мешканців МТП

Загалом, 6% опитаних керівників повідомили про переповненість МТП. Найчастіше про це зазначалось в Одеській (19%), Житомирській (15%) та Вінницькій (12%) областях.

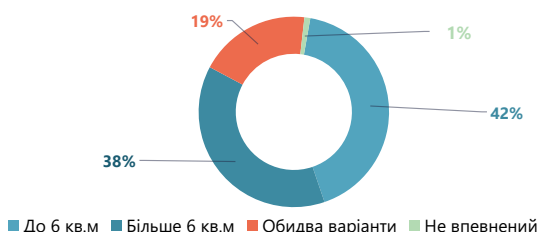
Згідно з отриманими даними 6% МТП розміщували ВПО у приміщеннях, призначених для загального користування. Така проблема, зокрема, мала місце у Хмельницькій (21%), Чернівецькій (20%), Рівненській і Одеській (12% у кожній) областях.

У 89% МТП розміщували у житлових приміщеннях по 4 особи. Проте у 16% МТП в одному житловому приміщенні мешкали до 8 осіб; у 3% МТП - до 12 осіб одночасно (зокрема, це стосується 15% МТП в Одеській та 11% - у Дніпропетровській областях). В деяких з досліджених МТП зазначили, що розміщують до 20 осіб в одному житловому приміщенні.¹² Дані свідчать про існування такої проблеми у 8% МТП в Одеській та 4% - в обох, Дніпропетровській та Харківській, областях.

Особистий простір

Більшість (85%) керівників МТП повідомила про розміщення родин ВПО в окремих кімнатах, в той час як 38% зазначили, що частина або всі кімнати є спільними для кількох домогосподарств, у тому числі 15% - без поділу на окремі зони для проживання (наприклад, із застосуванням ширм, перегородок).¹³ Найбільше таких МТП виявлено в Дніпропетровській, Черкаській (31% у кожній) та Житомирській (29%) областях.

Кількість квадратних метрів житлової площі, виділених на одну особу, % МТП

- 25%** керівників МТП повідомили про відсутність шафок для зберігання особистих речей та документів ВПО
- 3%** опитаних керівників МТП повідомили про відсутність у МТП плану евакуації
- 3%** опитаних керівників МТП повідомили про відсутність у МТП вогнегасників

Загалом, у 2% МТП зазначили, що мешканці проживають в одному спільному приміщенні, поділеному або не поділеному на окремі зони (по 1% для кожної із зазначених опцій). У першому випадку відсоток був вищим у Донецькій (9%) та Одеській (6%) областях, у той час як показник по другій опції досягнув 3% у Київській області.

Крім того, 50% МТП, що повідомили про спільне використання житлових приміщень кількома домогосподарствами, відзначили, що окремі зони для чоловіків та жінок у таких приміщеннях не передбачені. Про таку проблему зазначили 100% МТП, розташованих у Чернігівській, Донецькій та Полтавській областях, які розміщували ВПО у спільних для кількох домогосподарств житлових приміщеннях.

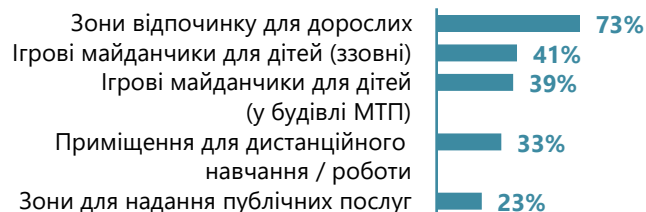
Місця загального користування

Згідно з інформацією, отриманою від керівників МТП, більше половини (55%) МТП використовувались одночасно для розміщення ВПО та здійснення своєї основної діяльності. З них 38% зазначили, що приміщення, призначені для ВПО, не відокремлені від приміщень, що використовуються під час основної діяльності закладу; у Центральному регіоні цей показник досягнув 49%.

У більшості (89%) МТП повідомили про наявність кухонь, 55% - столових, та 47% - приміщень для зберігання продуктів харчування (кладових). У 4% МТП зазначені приміщення відсутні, зокрема, у Київській (14%), Одеській, Черкаській (по 9% у кожній) та Херсонській (7%) областях.

Більше двох третин (68%) МТП зазначили про облаштування та використання інших видів місць загального користування.

Інші види місць загального користування в МТП, про які зазначалось частіше, % МТП¹⁴

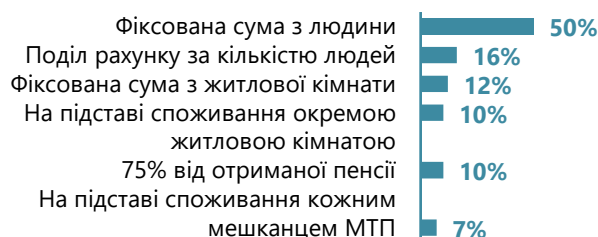

Оплата проживання та комунальних послуг

Майже п'ята частина (19%) керівників МТП повідомила, що з ВПО стягується плата за проживання. Найчастіше про це зазначалось у МТП у Північному (26%) та Східному (24%) регіонах. У середньому плата за проживання становила близько 1 086 грн з одного мешканця на місяць.

Що стосується компенсації за спожиті комунальні послуги, у 57% МТП заявили про отримання компенсації з державного бюджету згідно з Постановою № 261,¹⁵ інші 15% стягували вартість з мешканців МТП, а ще 5% - сплачували за комунальні послуги за підтримки гуманітарних організацій. Близько 21% керівників МТП повідомили, що не отримували жодної компенсації. У середньому плата за спожиті комунальні послуги становила близько 791 грн з одного мешканця на місяць.

Основні форми отримання компенсації за спожиті комунальні послуги, % МТП¹⁶

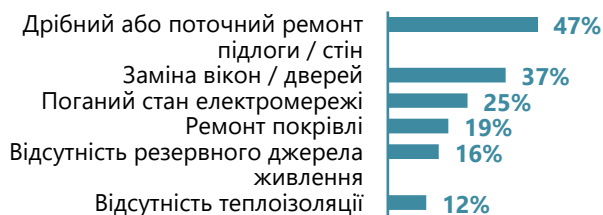

12, 13, 14, 16. Допускалось обрання кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 261 "Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану".

ІНФРАСТРУКТУРА ТА УМОВИ ПРОЖИВАННЯ

Найбільш нагальні потреби, пов'язані з умовами проживання, про які повідомлялось частіше, % МТП¹⁷

- 57%** МТП згідно з отриманими даними не обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю
- 14%** МТП повідомили про недотримання температурного режиму в приміщеннях в межах 18 - 25°C
- 4%** МТП повідомили про недостатню місткість бомбосховища для всіх мешканців МТП

Згідно з отриманими даними більшість (84%) МТП забезпечували нормальний температурний режим в приміщеннях в межах від 18 до 25 °C. Водночас, 14% опитаних керівників зазначили про відхилення від встановлених норм: 10% МТП вказали на нижчу температуру взимку, а 6% - на вищу температуру влітку; в 1% МТП зазначили про недотримання температурного режиму взагалі (зокрема, 61% досліджених МТП у Сумській та 9% - у Донецькій областях).

Крім цього, 57% керівників МТП повідомили про відсутність у МТП інфраструктури для людей з інвалідністю - ліфтів, зовнішні пандусів, горизонтальних перекладин на дверях тощо. Частіше про це зазначалось у Східному регіоні, зокрема,

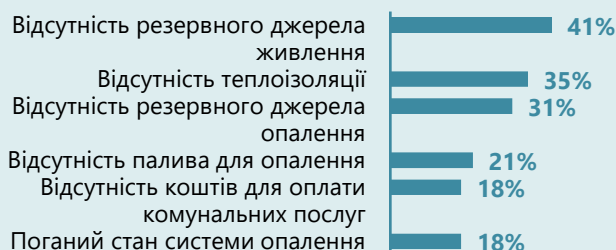
у Донецькій (91%), Дніпропетровській (76%) та Запорізькій (69%) областях. Водночас, відповідно до отриманої інформації 28% МТП були частково обладнані інфраструктурою для людей з інвалідністю (без урахування інфраструктури, пов'язаної з водопостачанням, санітарією та гігієною).

Як повідомляється, у в більшості (85%) МТП бомбосховища обладнані або в самому приміщенні МТП (43%), або розташовані поблизу нього (менше ніж 500 м) (42%).

Згідно з отриманими даними більше половини (53%) бомбосховищ є недоступними для літніх людей та людей з інвалідністю, особливо в Дніпропетровській (82%), Сумській та Тернопільській (75% у кожній) областях.

ПІДГОТОВКА ДО ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

Найбільш нагальні потреби, пов'язані з підготовкою до зими, про які повідомляли найчастіше, % МТП¹⁷

Серед основних типів опалення найчастіше згадувалось центральне опалення (повідомили 45% досліджених МТП), використання індивідуальних котелень (31%), а також опалення дровами (9%). З тих МТП, які повідомили про використання індивідуальних котелень, опалення вугіллям або дровами, 32% зазначили про необхідність забезпечення їх паливом на поточний зимовий період, ще 21% вказав на часткову потребу в паливі.

Тридцять сім відсотків (37%) МТП повідомили про відсутність резервного джерела живлення. Рідше про наявність резервних джерел живлення повідомляли в МТП, розташованих у Східному регіоні (53% МТП), особливо у Дніпропетровській (33%), Донецькій (36%) та Запорізькій (46%) областях.

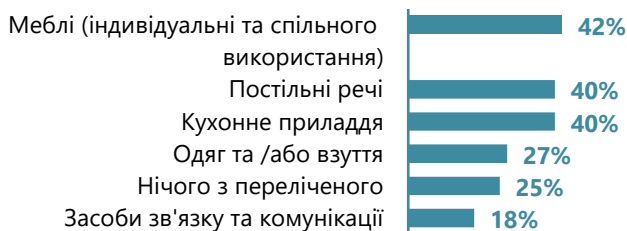
ПОТРЕБИ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО, ПОВ'ЯЗАНІ З ПІДГОТОВКОЮ ДО ЗИМОВОГО ПЕРІОДУ

17. Допускалось надання респондентами кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ (НПТ)

Загальний рівень потреб у НПТ, % МТП

Загалом, близько 75% МТП повідомили про потреби в одному або кількох видах НПТ. Згідно із результатами дослідження рівень потреб в НПТ виявився рівномірним по всій території України, проте потреби у певних видах НПТ варіювались в межах окремих областей.

Слід зазначити, що, порівнюючи з іншими регіонами, у Північному регіоні більший відсоток МТП потребували постільних речей (54%), меблів для спільного або індивідуального користування (51%), засобів зв'язку (49%), а також одягу та /або взутті (37%).

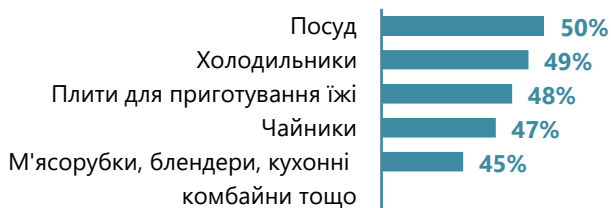
Щодо потреби у певних видах меблів, виявилось, що в усіх (100%) досліджених МТП у Донецькій області потрібні столи та шафи для посуду, а у Чернігівській, Херсонській, Миколаївській та Сумській областях 100% МТП потребували стільців.

Згідно з отриманими даними, персональні шафи найчастіше були потрібні у МТП, організованих у дитячих садках (82%) та школах (76%).

Основні потреби в меблях, % МТП¹⁸

Основні потреби в кухонному приладді, % МТП²⁰

З іншого боку, про потребу в шафах для одягу частіше зазначалось у МТП, розміщених у спеціалізованих медичних установах для людей з інвалідністю, літніх людей або дітей, а також у гуртожитках (43% та 42% відповідно).

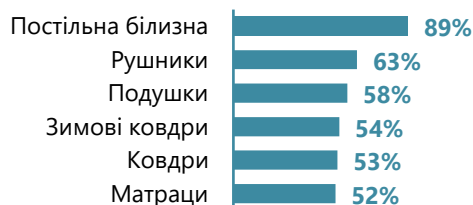
Що стосується потреби у постільних речах, усі (100%) МТП у Донецькій області потребували матраців, постільної білизни, подушок та ковдр. Окрім цього, керівники 100% МТП в Черкаській, Вінницькій, Херсонській, Миколаївській та Сумській областях, згідно з отриманими даними, вказали на потребу у постільній білизні.

Про потребу у зимових ковдрах найчастіше повідомляли у МТП, розміщених у модульних містечках (77%), нежитлових приміщеннях (68%) та школах (63%). МТП, облаштовані в гуртожитках та дитячих садках, частіше потребували ліжок (52% та 43% відповідно).

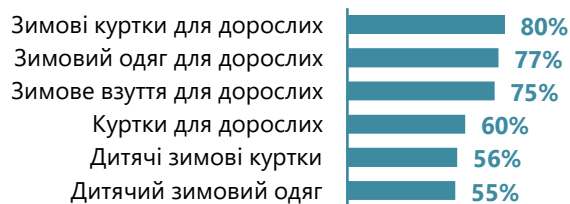
Щодо потреби в кухонному приладді, 100% МТП у Сумській області, згідно з отриманою інформацією, потребували холодильників, всі (100%) досліджені МТП в Чернігівській області - посуду, а 100% керівників МТП, розташованих у Херсонській області, вказали на потребу у каstrулях, сковорідках, а також м'ясорубках, блендерах та кухонних комбайнах.

Потреби у конкретному одязі чи взутті відрізнялись в залежності від областей України. Проте частіше про це повідомлялось у місцях тимчасового проживання для ВПО, розташованих у Північному регіоні (окрім потреби в зимовому одязі для дорослих та дітей).

Основні потреби у постільних речах, % МТП¹⁹

Основні потреби в одязі / взутті, % МТП

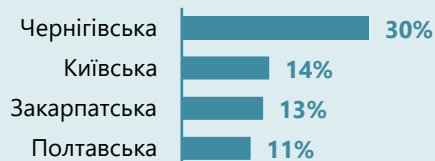

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Згідно з інформацією, отриманою від керівництва МТП, машина швидкої допомоги мала можливість дістатись майже до всіх місць компактного проживання ВПО, за винятком 2% МТП у Хмельницькій, Волинській та Харківській областях (у кожній з наведених областей).

Про відсутність аптечок першої медичної допомоги зазначили 5% досліджених МТП; частіше про це повідомляли керівники МТП у Північному (12%) та Західному (6%) регіонах. Згідно з отриманими даними аптечки першої медичної допомоги частіше були відсутні в МТП, створених у модульних містечках (19%), школах (8%) та нежитлових приміщеннях (8%).

Відсутність аптечок першої медичної допомоги, % МТП

18. Деякі керівники МТП повідомили про потребу в стільцях для людей з інвалідністю у душових/ванних кімнатах та туалетах.

19. Крім цього, у 39% МТП, що потребували постільних речей, повідомили про потребу у ліжках, 8% - функціональних ліжках та 7% - у розкладних ліжках.

20. Керівники МТП також повідомляли про потребу в мікрохвильових печах (38% МТП, які потребували кухонного обладнання), місцях для зберігання продуктів харчування та посуду (комори/шафи) - 34% та духових шаф (30%).

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА

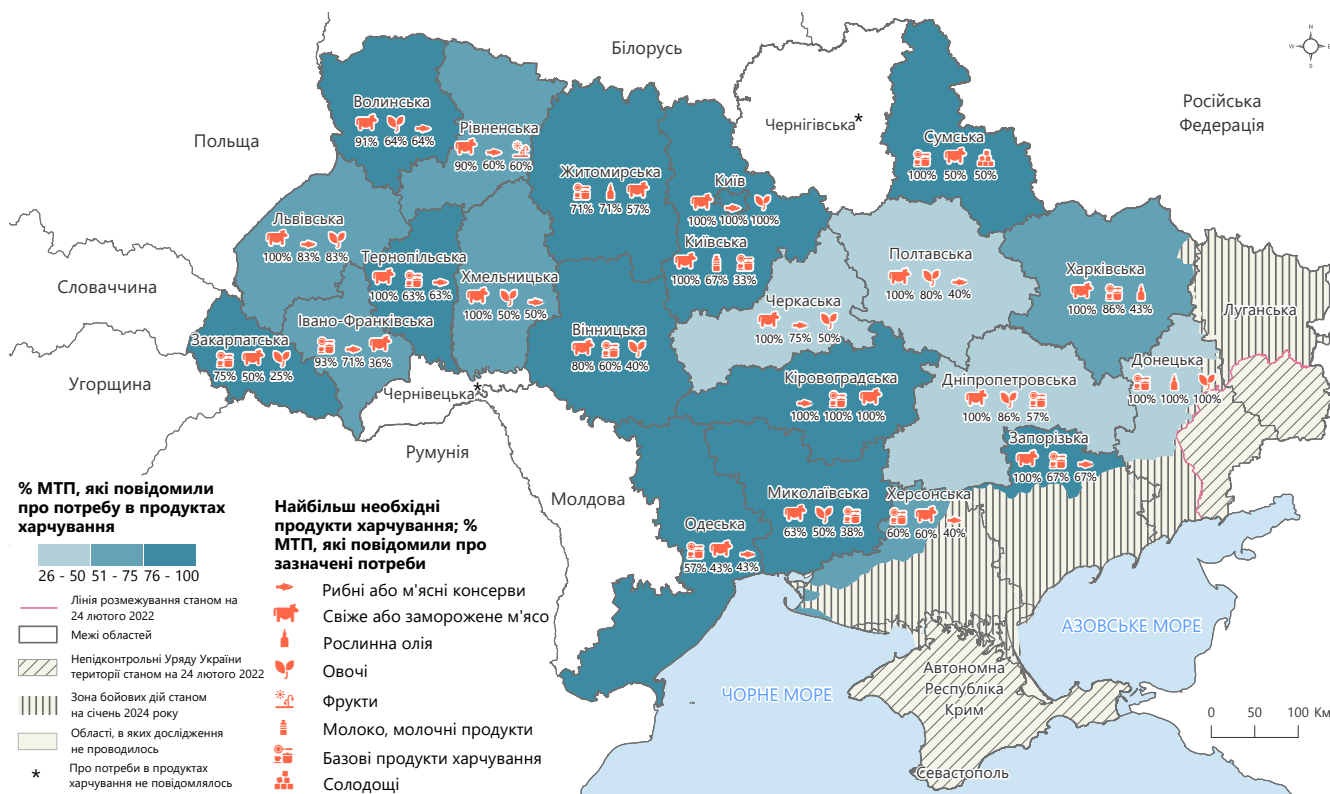
Згідно з отриманими даними найчастіше мешканці МТП купували продукти харчування за власний кошт (у 84% МТП), отримували їх від неурядових організацій (НУО) - 24%; у 15% місць тимчасового проживання ВПО керівництво забезпечувало мешканців гарячим харчуванням.

Місця тимчасового проживання ВПО, які повідомили, що мешканці поклалися на НУО у питанні забезпечення продуктами харчування, частіше знаходились у Київській (54%), Чернівецькій (51%), Хмельницькій та Волинській (42% у кожній) областях.

Серед інших опцій згадувались: надання продуктів приймаючою громадою (8%) або керівництвом МТП - 6% (у Західному регіоні відсоток таких МТП склав 11%), а також безкоштовне харчування в мережах "соціальних ресторанів" - (5%).

Близько 72% МТП, які забезпечували мешканців продуктами харчування або готовою їжею, зазначили, що у значній мірі (45%) або частково потребують продуктів харчування (28%). Про значний рівень потреб у продуктах харчування, зокрема, повідомили 100% МТП, розташованих у Запорізькій, 75% - у Львівській, Одеській та Тернопільській (у кожній) областях.

ПОТРЕБИ МІСЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО В ПРОДУКТАХ ХАРЧУВАННЯ ²¹

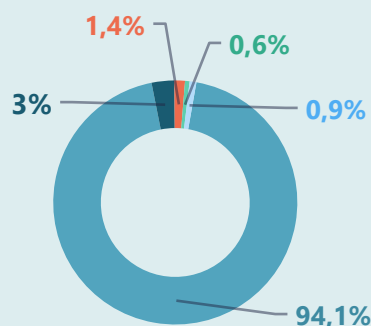
ОСВІТА

Майже у половині (48%) МТП повідомили, що більшість дітей шкільного віку, які в них мешкали, навчалися за змішаною формою навчання²², у 30% - дистанційно, а у 21% зазначили, що діти отримували освіту очно (з найнижчим відсотком, виявленим у Східному регіоні - 2%).

Близько 21% керівників МТП повідомили про наявність щонайменше однієї перешкоди у доступі дітей до навчання. Так, про відсутність необхідного обладнання (зокрема, ноутбуків) як перешкоду у доступі до навчання зазначили у 13% МТП. На цю проблему найчастіше вказували керівники МТП у Чернігівській (67%), Рівненській (35%) та Запорізькій (34%) областях. Згідно з отриманими даними відсутність окремого приміщення для дистанційного навчання створювала перешкоди у 10% МТП (особливо в Рівненській (32%), Харківській (24%), Дніпропетровській (33%) та Запорізькій (22%) областях), у той час як на відсутність інтернет-з'єднання вказали у 4% досліджених МТП.

Одна третина (32%) МТП, розміщених у навчальних закладах (школах, дитячих садках, гуртожитках та інших освітніх установах), зазначили, що надання освітніх послуг частково ускладнене через перебування в них ВПО, а в 4% МТП вказали на пов'язаний із цим значний негативний вплив (інколи до призупинення освітнього процесу).

Наявність поблизу МТП навчальних закладів з можливістю зарахування дітей на навчання (у межах 30 хвилин громадським транспортом), % МТП

- Школи та дитячі садки
- Відсутні і школи, і дитячі садки
- Лише школи
- Лише дитячі садки
- Не впевнений

21. Питання про потребу у продуктах харчування ставилося лише тим МТП, які забезпечували мешканців продуктами та/або гарячим харчуванням.

22. Змішана форма навчання поєднує в собі очну та дистанційну форму навчання.

ВОДА, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА (ВСГ)

Відповідність мінімальним стандартам щодо ВСГ, визначеним Постановою № 930

85%	МТП повідомили про недостатню кількість сушильних машин (із розрахунку 1 машина на 20 мешканців)
78%	МТП повідомили про недостатню кількість пральних машин (із розрахунку 1 машина на 10 мешканців)
43%	МТП повідомили про недостатню кількість душових/ ванн (із розрахунку 1 окреме місце на 12 мешканців)
33%	МТП повідомили про недостатню кількість туалетів (із розрахунку 1 окреме місце на 10 мешканців)

Доступ до води

У більшості (89%) МТП зазначили, що мешканці мають достатньо води для задоволення основних потреб, у тому числі питної води, води для приготування їжі, особистої гігієни, прання та інших побутових потреб. Про достатність води рідше повідомлялось у Чернігівській (20%), Одеській (58%) та Полтавській (61%) областях. Варто зазначити, що, згідно з отриманими даними, 4% МТП у Вінницькій та Івано-Франківській, так само як 3% в Одеській і 2% у Рівненській областях не мали достатньої води для задоволення жодної з потреб, включаючи питну воду.

Майже всі (99%) керівників МТП підтвердили, що в мешканців щодня є доступ до води. Це, однак, не стосувалося Донецької області, де 18% з досліджених МТП відмітили відсутність такої можливості.

Згідно з отриманими даними більше половини (57%) МТП повідомили, що мешканці споживають нефільтровану водопровідну воду. Серед інших джерел питної води частіше зазначалась придбання води мешканцями МТП за власний кошт (53%). Майже половина (48%) керівників МТП зазначили про нормальну якість питної води; водночас, 2% вказали на її погану якість, зокрема, 10% МТП у Чернігівській, 7% - у Київській та 6% - у Миколаївській та Сумській (у кожній) областях. Про дуже погану якість води повідомили 6% МТП у Рівненській області.

У цілому, у 81% МТП зазначили про постійний доступ до гарячої води; рідше про це згадувалось у Харківській (63%), Донецькій, Полтавській (64% у кожній) та Запорізькій (65%) областях.

Найбільш нагальні потреби, пов'язані з ВСГ, про які повідомлялось частіше, % МТП ²³

Чистячі / миючі засоби	56%
Предмети особистої гігієни	37%
Ремонт ванних / туалетів	35%
Пральні / сушильні машини	30%
Облаштування ванних / туалетів	22%
Бойлери для підігріву води	18%

Серед МТП з доступною гарячою водою більшість (77%) для підігріву води використовувала бойлери, а 15% користувались централізованою системою гарячого водопостачання.

Ванні кімнати та туалети

За результатами дослідження у 20% МТП у Чернігівській, 11% - у Сумській та 6% - у Миколаївській та Одеській (у кожній) областях відсутні душові/ванні кімнати. Керівники 4% МТП у Рівненській, 2% МТП - у Хмельницькій, Тернопільській та Харківській (у кожній) областях повідомили про відсутність туалетів.

Майже у третині МТП повідомили про розподіл душових/ванних кімнат та туалетів за ознакою статі (27% в обох випадках); деякі керівники МТП також зазначили про частковий розподіл таких приміщень (11% та 16% відповідно). Частіше про відсутність окремих душових/ванних кімнат для чоловіків та жінок повідомлялось у Сумській, Херсонській (по 93% у кожній), а також Донецькій (91%) областях. Водночас, туалети, розділені за ознакою статі, частіше були відсутні в МТП у Донецькій (82% МТП), Херсонській (79%) та Полтавській (77%) областях.

Загалом по країні, про наявність душових/ванних кімнат, а також туалетів, облаштованих для людей з інвалідністю, повідомили лише 22% та 20% МТП відповідно.²⁴

Про повну приватність душових/ванних кімнат і туалетів зазначили у 76% і 90% МТП відповідно, у той час як про забезпечення часткової приватності у вказаних приміщеннях повідомили в 23% і 10% МТП відповідно.²⁵

ПОТРЕБИ МІСЦЬ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО, ПОВ'ЯЗАНІ З ВСГ

23. Допускалось надання респондентами кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

24. Про наявність ванних кімнат і туалетів для людей з інвалідністю рідше повідомляли в МТП, організованих у дитячих садках (8% в обох випадках), гуртожитках (12% і 9% відповідно), і, що цікаво, в приватних житлових будівлях (12% і 9% відповідно).

25. Про повну приватність у ванних кімнатах рідше повідомляли керівники МТП, облаштованих у дитячих садках (67%) та, що цікаво, спеціалізованих медичних закладах (69%), в той час як МТП, розміщені в дитячих садках та школах, рідше повідомляли про забезпечення повної приватності в туалетах (64% і 76% відповідно).

СФЕРА ЗАХИСТУ ТА СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ

- 91%** МТП повідомили про доступність психосоціальної підтримки для дорослих
- 78%** МТП повідомили про доступність психосоціальної підтримки для дітей
- 21%** МТП повідомили, що мешканці не беруть участь у жодних соціальних заходах у приймаючій громаді

Психосоціальна підтримка для дорослих

Психосоціальна підтримка (ПСП) для дорослих, згідно з отриманими даними, доступна в 91% МТП. Майже всі такі МТП (99%) повідомили про те, що мешканці обізнані з тим, як звернутись за такою підтримкою. Найчастіше про можливість скористатися послугами ПСП повідомлялось у МТП, розташованих у Східному регіоні (93%). На противагу, частіше МТП без можливості надавати послуги ПСП розташовувались у Північному регіоні (79%), зокрема в Чернігівській (63%) області.

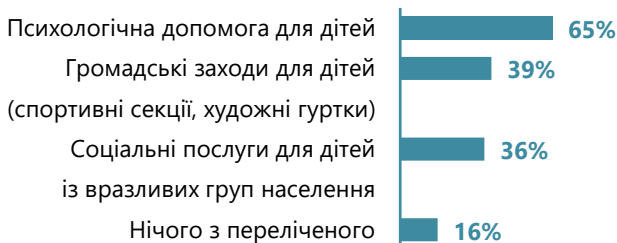
Доступні форми ПСП для дорослих, % МТП, що повідомили про наявність ПСД

Психосоціальна підтримка для дітей

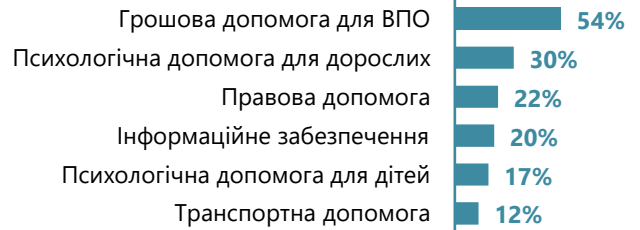
Загалом, 16% досліджених МТП повідомили про відсутність послуг психосоціальної підтримки для дітей. Частіше про це повідомлялось у Північному (29%) та Центральному (22%) регіонах. Найгірша ситуація у цьому плані спостерігалась у Херсонській (67%), Сумській (40%), Черкаській (34%), Донецькій та Житомирській (30% у кожній) областях.

Доступні форми психосоціальної підтримки для дітей, % МТП, які повідомили про таку можливість²⁷

З огляду на тип будівлі, в якій облаштовано місце тимчасового проживання ВПО, меншу доступність психосоціальної підтримки для дітей виявлено у МТП, створених у спеціалізованих медичних установах для людей з інвалідністю, літніх людей або дітей (48%), закладах охорони здоров'я (28%), приватних житлових будівлях, а також санаторіях, пансіонатах та оздоровчих центрах (24% для кожної з наведених опцій).

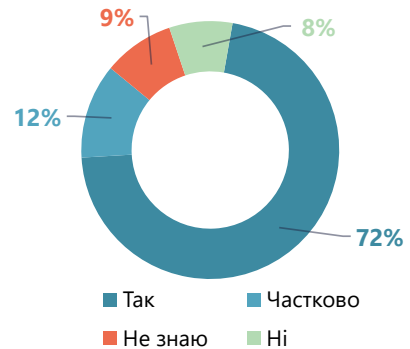
Найбільш нагальні потреби у сфері захисту, про які повідомлялось частіше, % МТП²⁷

Візити соціальних працівників

Три чверті (76%) керівників зазначили, що соціальні працівники відвідують МТП. Частіше (35%) такі візити відбувались за запитом, у 31% МТП - один раз на місяць, у 18% - один раз на тиждень, а 17% МТП соціальні працівники відвідували нерегулярно (рідше одного разу на місяць). Рідше МТП відвідувались соціальними працівниками в Північному регіоні (30%), зокрема, в Сумській (20%) та Чернігівській (25%) областях.

Достатність візитів соціальних працівників, % МТП

Протидія гендерно зумовленому насильству (ГЗН) та торгівлі людьми

Згідно з отриманими даними, у 42% досліджених МТП відсутній механізм реєстрації та повідомлення про випадки гендерно зумовленого насильства, торгівлі людьми та сексуального насильства і домагань. Частіше про це повідомляли в МТП, розташованих у Північному регіоні (83%).

Особливе занепокоєння з цього приводу викликають Чернігівська (100%), Київська, Дніпропетровська (89% у кожній) та Сумська (61%) області.

Про відсутність такого механізму частіше зазначали керівники модульних містечок (81%), а також МТП, організованих у приватних житлових будівлях (49%) або гуртожитках (46%).

Соціальна інтеграція

Майже три чверті (74%) керівників МТП повідомили, що мешканці беруть участь у соціальних заходах у приймаючій громаді; рідше про це згадувалось у МТП, розташованих у Північному (51%), а частіше - у Західному (81%) регіонах. Слід зазначити, що у Сумській (13%) та Черкаській (30%) областях відсоток МТП, мешканці яких проявляють соціальну активність у приймаючій громаді, був у декілька разів нижчим за середній показник.

Відсутність зацікавленості (61%) поряд із обмеженнями, пов'язаними з віком, станом здоров'я та наявністю інвалідності (45%), виявились найбільш поширеними причинами соціальної неактивності мешканців МТП. Керівники 28% МТП також відзначили брак у ВПО часу для участі в соціальних заходах.

26. Для цілей цього дослідження такі послуги як: правова допомога, доступ до правосуддя, відшкодування та виплата компенсацій, відновлення документів тощо - вважаються консультаційними послугами.
27. Допускалось надання респондентом кількох варіантів відповідей одночасно; сума може перевищувати 100%.

МОДУЛЬНІ МІСТЕЧКА

У рамках 11-го Раунду досліджено 27 модульних містечок, в яких на момент проведення опитування мешкали 5 007 осіб (78% дорослі та 22% діти). Таким чином, середній рівень заповненості у модульних містечках склав 61%. Більшість досліджених модульних містечок (ММ) знаходилась у Київській (11 ММ), Чернігівській (5 ММ) та Дніпропетровській (4 ММ) областях.

Отримані дані свідчать, що в контексті гуманітарної ситуації та організації управління, модульні містечка більш наближені до встановлених мінімальних стандартів. Водночас, деякі аспекти діяльності модульних містечок потребують подальшого удосконалення з метою досягнення цих стандартів.

Зокрема, у 19% модульних містечок відсутні кухні, столові та приміщення для зберігання продуктів (у порівнянні з 4% загалом по країні). Крім цього, у 7% модульних містечок, згідно з отриманими даними, відсутні вогнегасники (загалом по країні 2%), а у 19% - аптечки першої медичної допомоги (порівнюючи з 4% у середньому по Україні), особливо у Рівненській, Чернігівській та Дніпропетровській областях.

Про наявність механізму реєстрації та повідомлення про випадки гендерно зумовленого насильства, торгівлі людьми та сексуального насильства і домагань повідомили лише у 19% досліджених ММ (порівняно з 52% загалом по країні).

Варто зазначити, що в 5% модульних містечок (порівняно з 1% МТП у середньому по країні) повідомили про дуже погану якість питної води, зокрема, у Чернігівській та Київській областях. Крім цього, керівники модульних містечок рідше ніж у середньому по країні повідомляли про достатність кількості води для задоволення основних потреб мешканців (81% порівняно з 89% загалом по Україні).

Згідно з отриманими даними модульні містечка рідше відвідувалися соціальними працівниками (67% ММ у порівнянні з 76% загалом). Частіше про це зазначали в Чернігівській, Дніпропетровській та Київській областях.

І, насамкінець, згідно з отриманими даними, керівники модульних містечок частіше вказували на відсутність бомбосховища безпосередньо у будівлі МТП або поблизу неї (в радіусі 500 м): 26% у порівнянні з 14% загалом по Україні.

ПОЛОЖЕННЯ ПОСТАНОВИ № 930

У вересні 2023 року Постановою Кабінету Міністрів України №930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» визначено мінімальні стандарти, яким має відповідати місце тимчасового проживання ВПО. У цій постанові встановлено строк для приведення МТП у відповідність до встановлених стандартів або закриття та переселення мешканців до інших МТП, що їм відповідають.

Далі подається загальна характеристика поточного стану МТП щодо відповідності мінімальним стандартам, а в таблиці, яка міститься в Додатку 1, надано короткий огляд кожного стандарту. Інформацію про відповідність стандартам на рівні конкретного МТП партнерські організації можуть отримати за запитом від CCCM Кластеру.

Мінімальні стандарти

Загалом по країні МТП відповідають 73% показників, які складають мінімальні стандарти. Найвищі середні показники відповідності зафіксовано в Західному та Північному регіонах (75%), найнижчий - у Східному регіоні (72%).

Організаційно-правові засади діяльності МТП

У цьому відношенні, досліджені МТП продемонстрували досить високий рівень відповідності стандартам. Зокрема, 97% МТП звітували про впровадження механізму зворотнього зв'язку, а 86% повідомили про наявність системи реєстрації мешканців МТП.

При цьому, слід відмітити нижчий рівень відповідності стандартам, що стосуються наявності інформації про доступ до публічних послуг, питань захисту, контактних даних органів влади тощо - 58% загалом; найнижчий показник зафіксовано в Північному регіоні - 23%.

Інженерні системи

Враховуючи, що опалювальний сезон триває, лише 17% МТП повідомили про наявність резервного джерела живлення (генератори тощо); найнижчий рівень відповідності стандартам виявлено у Північному регіоні (43%).

Облаштування та інфраструктура місць тимчасового проживання ВПО

Згідно з отриманими даними МТП, більшою мірою, не відповідали стандартам стосовно наявності приміщень загального користування для задоволення потреб мешканців МТП, а саме: приміщень для загальних зборів, кімнат для дистанційного навчання, надання послуг тощо. Лише 3% досліджених МТП повідомили про достатність таких приміщень для потреб ВПО.

Крім того, лише 15% МТП по всій країні, згідно наданої інформації, обладнані інфраструктурою (пандуси, поручні тощо), що забезпечує безбар'єрний доступ для маломобільних груп населення; найнижчий рівень відповідності стандартам зафіксовано у Східному регіоні (9%).

Насамкінець, виділення не менше 6 кв. метрів на одне ліжко-місце забезпечувалось лише у 38% досліджених МТП.

Санітарно-гігієнічні приміщення

Наявність душових / ванних кімнат та туалетів, обладнаних для маломобільних груп населення, є іншою сферою, де мінімальні стандарти, як правило, не дотримані.

Лише 22% МТП повідомили про наявність принаймні однієї такої душової / ванної кімнати (у Східному регіоні цей показник склав 13%).

Приблизно така ж ситуація і щодо туалетів, обладнаних для маломобільних груп населення - лише 20% досліджених МТП підтвердили наявність щонайменше одного такого туалету. У Східному регіоні відсоток МТП, що відповідають вказаному мініальному стандарту, склав 13%.

Обладнання приміщень місць тимчасового проживання ВПО

Дані свідчать про те, що недостатня кількість пральних машин (із розрахунку 1 машина на 10 мешканців) залишається проблемою. Згідно з отриманими даними, менш ніж п'ята частина (19%) досліджених МТП, відповідала цьому стандарту. Як і у попередніх показниках найнижчий рівень відповідності виявлено у Східному регіоні (13%).

КОНТЕКСТ І МЕТОДОЛОГІЯ

У липні 2022 року Кластер з питань управління та координації МТП в Україні, спільно з партнерами та за технічної підтримки Ініціативи REACH, розпочав регулярне мультисекторальне дослідження «Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО».

Збір первинних даних здійснюється інтерв'юерами Ініціативи REACH та партнерів Кластеру з питань управління та координації місцями тимчасового проживання ВПО в Україні шляхом проведення інтерв'ю з ключовими інформантами – керівниками або відповідальними особами МТП, які обізнані про ситуацію в МТП. Перевага надавалась проведенню особистих інтерв'ю там, де це дозволяла безпекова ситуація; в інших випадках інтерв'ю здійснювалось телефоном.

Упродовж 11-го раунду 89% інтерв'ю зібрано під час проведення моніторингових візитів, а 11% – шляхом здійснення телефонних інтерв'ю.

Метою було зібрати щонайменше 50 інтерв'ю на область. Оскільки в Донецькій, Житомирській, Київській, Миколаївській, Сумській, Херсонській та Чернігівській областях, згідно з наявною інформацією, обліковується менше 50 МТП, за можливості, всі вони були досліджені.

ГЕОГРАФІЧНЕ ОХОПЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Регіони, області	№ МТП	Регіони, області	№ МТП
Східний регіон	399	Центральний регіон	288
Дніпропетровська	147	Черкаська	64
Донецька	11	Чернівецька	55
Харківська	60	Хмельницька	46
Херсонська	14	Миколаївська	18
Кіровоградська	49	Одеська	33
Полтавська	64	Вінницька	51
Запорізька	54	Житомирська	21
Західний регіон	325	Північний регіон	60
Івано-Франківська	57	Чернігівська	10
Львівська	60	Київська	32
Рівненська	49	Сумська	18
Тернопільська	49	Разом	1 072
Волинська	50		
Закарпатська	60		

Обмеження

Розташування досліджених МТП не повністю відповідає фактичному регіональному розподілу МТП в Україні, а географічне охоплення моніторингу залежить від зусиль та присутності партнерів у певних областях та регіонах. Результати дослідження слід розглядати лише як індикативні. З-поміж 1 072 досліджених МТП 1 020 виявились функціонуючими та розміщували ВПО на момент збору даних, у той час як 52 зазначили, що на момент проведення опитування мешканці в МТП відсутні, але вони готові до прийняття ВПО. Таким МТП питання стосовно демографічного розподілу не ставилися.

Пов'язані матеріали та інформаційні продукти

Опитувальник [11 Раунду](#) ММТП

[Інтерактивна інформаційна панель](#) з результатами дослідження "Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО"

[Інтерактивна інформаційна панель MSNA 2023](#), з результатами опитування на рівні домогосподарств, що мешкають в МТП

[Бриф ММТП, Раунд 10](#), з результатами жовтневого опитування ключових інформантів МТП

ПРО ІНІЦІАТИВУ REACH

Ініціатива REACH сприяє розробці інформаційних інструментів і презентаційних матеріалів, які сприяють прийняттю учасниками гуманітарного процесу обґрунтованих рішень в умовах надзвичайних ситуацій, процесі відновлення та забезпечення розвитку. Методологічні підходи, які використовує REACH, включають в себе збір первинних даних, а також поглиблений аналіз; діяльність організації здійснюється за допомогою механізмів координації між учасниками гуманітарної діяльності. REACH є спільною ініціативою міжнародних неурядових організацій - Ініціативи IMPACT та ACTED, а також Навчального та дослідницького інституту Організації Об'єднаних Націй Програми з оперативного застосування супутникової інформації (UNITAR-UNOSAT).

КОНТАКТНІ ДАНІ

СССМ Кластер України

Олександра Ферліковська: ferlikov@unhcr.org

Міранда Гаандерсе: gaanders@unhcr.org

Ініціатива REACH в Україні

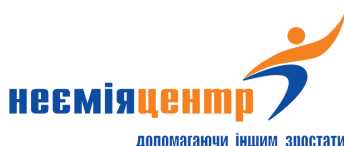
Анна Остроух: anna.ostroukh@reach-initiative.org

Анастасія Фітісова: anastasiia.fitisova@reach-initiative.org

ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

допомагаючи іншим зростати

NORWEGIAN
REFUGEE COUNCIL

Додаток 1

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Інформація, подана нижче, демонструє дотримання стандартів, встановлених Постановою Кабінету Міністрів України № 930, на підставі даних, отриманих в рамках 10-го Раунду дослідження "Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО". Зверніть, будь ласка, увагу на те, що стандарти не повністю охоплені включеними до дослідження показниками, а також на те, що відповіді отримано від керівників або відповідальних осіб МТП.

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження "Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО"				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
1. Організаційно-правові засади діяльності МТП	Правила перебування внутрішньо переміщених осіб в МТП та Договір про користування його приміщеннями	Наявність Правил проживання внутрішньо переміщених осіб в МТП, а також договорів користування приміщеннями МТП, укладених між керівником МТП та мешканцями	RES930_111	73%	64%	70%	75%	83%
	Реєстрація мешканців МТП	Реєстрація осіб, які мешкають в МТП, ведеться згідно із формою, встановленою у Додатку 4 до Правил функціонування МТП для внутрішньо переміщених осіб	RES930_121	86%	85%	91%	80%	84%
	Система механізму зворотного зв'язку	1) Механізм зворотного зв'язку, встановлений керівництвом МТП для мешканців МТП (розміщення скриньок для скарг та пропозицій, визначення годин прийому керівника МТП, створення груп для обговорень у соціальних мережах тощо)	RES930_131	97%	99%	97%	88%	98%
	Процедура подачі скарг, та зворотного зв'язку	2) Установлена керівництвом МТП процедура подачі мешканцями МТП заяв, скарг і пропозицій, а також їхнього розгляду керівництвом МТП	RES930_132	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні
	Доступ до інформації	Наявність інформаційних стендів у приміщеннях МТП з адресами, контактними номерами телефонів, офіційними вебсайтами аварійних та соціальних служб, медичних закладів, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, освітніх закладів, установ, що надають соціальну, психологічну та правову допомогу, а також інформації про наявні бомбосховища, які знаходяться поблизу МТП тощо	RES930_141	58%	60%	67%	23%	54%
2. Інженерні системи	Електропостачання	1) Приміщення МТП обладнане системою електропостачання, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення електроенергії)	RES930_211	72%	79%	70%	80%	66%
	Електропостачання (резервне)	2) В МТП є резервні джерела живлення (генератори тощо)	RES930_212	17%	14%	21%	43%	15%
	Основна система опалення, наявність теплоізоляції тощо	1) Приміщення МТП обладнане системою опалення, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення)	RES930_221	67%	76%	72%	57%	58%
	Опалення (наявність резервного джерела опалення)	2) В МТП є резервні джерела опалення	RES930_222	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні	Дані відсутні
	Водопостачання	Приміщення МТП обладнане системою водопостачання, яка функціонує без перебоїв (не враховуючи випадки аварійного або планового відключення)	RES930_231	86%	78%	83%	85%	95%
	Водовідведення	В МТП є система водовідведення, яка працює без перебоїв	RES930_241	89%	92%	89%	90%	88%
	Вентиляція	В МТП є система вентиляції, яка працює без перебоїв	RES930_251	87%	87%	85%	85%	90%

Додаток 1 (продовження)

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження "Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО"				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
3. Облаштування та інфраструктура МТП	Поділ приміщень МТП на приміщення, призначені для розміщення ВПО, та ті, що використовуються для основної функції закладу	Поділ приміщень, призначених для проживання внутрішньо переміщених осіб (окрім приміщень для загального користування) та інших приміщень будівлі, якщо в ній одночасно розміщено ВПО та здійснюється діяльність, пов'язана з основною функцією закладу (освітні та санаторно-курортні заклади, гуртожитки)	RES930_311	34%	38%	30%	33%	35%
	Поділ приміщень МТП на житлові кімнати та приміщення загального користування	Приміщення МТП поділені на житлові приміщення ВПО та приміщення загального користування	RES930_321	83%	72%	87%	95%	87%
	Наявність приміщень загального користування	Наявність приміщень загального користування для потреб мешканців МТП (наявність приміщень для проведення загальних зборів, відпочинку, кімнат для дистанційного навчання, надання послуг тощо)	RES930_331	3%	3%	3%	5%	4%
	Достатність площі житлових приміщень	Виділення не менше 6 кв.м. на одне ліжко-місце (особу) у житловому приміщенні	RES930_341	38%	30%	39%	52%	41%
	Розміщення людей в кімнатах	Розміщення не більше чотирьох ліжко-місць у житловій кімнаті	RES930_351	77%	82%	79%	80%	72%
	Наявність замків/засувки	На вхідних дверях до житлових кімнат встановлено замки або засувки	RES930_361	84%	87%	82%	77%	85%
	Безперешкодний доступ	У приміщеннях МТП облаштовано інфраструктуру (пандуси, перила, тощо), яка забезпечує безперешкодний доступ до приміщень загального користування для маломобільних груп населення	RES930_371	15%	15%	21%	33%	9%
	Температурний режим	Температура в приміщеннях МТП підтримується в межах від 18 до 25°C	RES930_381	84%	88%	87%	62%	82%
4. Санітарно-гігієнічні приміщення	Цвіль і/або грибок	Відсутність цвілі і/або грибка в приміщенні МТП	RES930_411	86%	82%	82%	95%	91%
	Комахи і/або гризуни	Відсутність комах і/або гризунів у приміщенні МТП	RES930_421	96%	98%	91%	95%	99%
	Достатність місць для купання (не менше 1 місця на 12 осіб)	1) Достатня кількість місць для купання у душових/ванних кімнат (одна лійка/душова кабіна/ванна на 12 осіб)	RES930_431	51%	56%	49%	68%	46%
	Приватність душових/ванних кімнат	2) Душові кабінки/ванні кімнати обладнані індивідуальними замками або засувками	RES930_432	75%	86%	83%	62%	62%
	Душові/ванні кімнати для маломобільних груп населення	3) Наявність в МТП не менше однієї душової кабінки/ванної кімнати, обладнаної для маломобільних груп населення	RES930_433	22%	23%	28%	47%	13%
	Душ/ванна (альтернатива поблизу в межах 50 метрів)	4) Наявність душової кабінки/ванної кімнати в радіусі 50 метрів від будівлі МТП у разі їх відсутності в приміщенні МТП ²⁸	RES930_434	1%	1%	1%	0%	0%
	Туалети (не менше 1 на 10 осіб)	1) Наявність достатньої кількості туалетів в МТП (1 окреме місце на 10 осіб)	RES930_441	61%	62%	60%	67%	60%
	Приватність туалетів	2) Туалети обладнані індивідуальними замками або засувками	RES930_442	90%	95%	94%	90%	82%
	Туалети (для маломобільних груп населення)	3) Наявність в МТП хоча б одного туалету, обладнаного для маломобільних груп населення	RES930_443	20%	17%	29%	47%	12%
	Туалети (альтернатива поблизу в межах 50 метрів)	4) Наявність туалету у радіусі 50 метрів від будівлі МТП у разі їх відсутності в МТП ²⁹	RES930_444	0%	0%	0%	0%	0%
	Наявність системи утилізації відходів	1) Наявність у МТП місць для збору відходів	RES930_451	99%	99%	97%	100%	99%
	Утилізація відходів (в межах 50 метрів - альтернатива)	2) Наявність сміттєвих баків в радіусі 50 метрів від будівлі МТП	RES930_452	99%	99%	98%	100%	99%

28. Питання ставилося лише тим МТП, які повідомили про відсутність душових/ванних кімнат у будівлі МТП.

29. Питання ставилося лише тим МТП, які повідомили про відсутність туалетів у будівлі МТП.

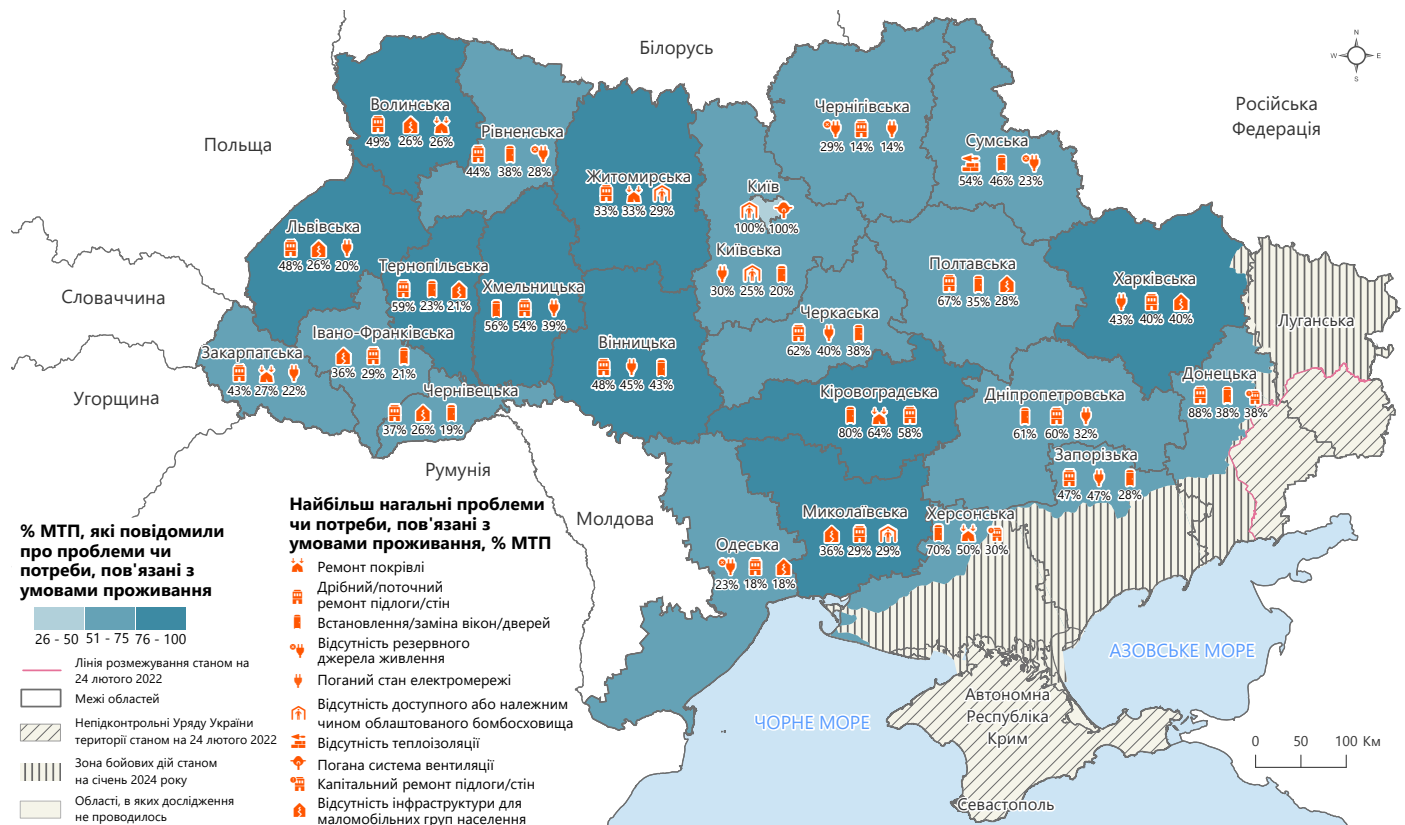
Додаток 1 (продовження)

ВІДПОВІДНІСТЬ МІНІМАЛЬНИМ СТАНДАРТАМ

Мінімальні стандарти згідно з Постановою № 930 та показники дослідження "Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО"				% МТП за відповідністю мінімальним стандартам				
Група показників	Показник	Розрахунок показника	Номер показника	Загальний % МТП	Західний регіон	Центральний регіон	Північний регіон	Східний регіон
5. Обладнання приміщень МТП	Меблі для загального користування	1) Приміщення загального користування облаштовані меблями, що відповідають кількості мешканців МТП та їхнім потребам	RES930_511	59%	76%	51%	50%	51%
	Меблі для індивідуального користування, постільні речі	2) Мешканці забезпечені меблями для індивідуального користування у житлових приміщеннях (ліжка, шафи для одягу тощо), а також необхідними постільними речами (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна)	RES930_512	74%	80%	69%	58%	74%
	Побутові прилади (кухонне обладнання)	1) На кухнях та в їдальнях наявні всі необхідні побутові прилади та приладдя	RES930_521	61%	68%	56%	57%	59%
	Побутові прилади (пральні машинки)	2) У санітарно-гігієнічних приміщеннях встановлено пральні машинки у рекомендованій кількості (одна пральна машинка на 10 осіб)	RES930_522	19%	23%	22%	20%	13%
	Побутові прилади (сушильні машинки)	3) У санітарно-гігієнічних приміщеннях встановлено сушильні машинки у рекомендованій кількості (одна сушильна машина на 20 осіб) або 4) у МТП облаштовано приміщення для сушіння випраних речей	RES930_523	59%	64%	73%	63%	45%
	Побутові прилади (бойлери)	5) Душові/ванні кімнати обладнано бойлерами на випадок відсутності постачання гарячої води	RES930_524	77%	85%	79%	73%	68%
	Безпека (план евакуації)	1) Наявність у МТП планів евакуації	RES930_531	96%	92%	100%	95%	97%
	Безпека (вогнегасник)	2) Наявність у МТП вогнегасників	RES930_532	87%	81%	84%	95%	92%
	Безпека (аптечка першої медичної допомоги)	3) Наявність у МТП аптечок першої медичної допомоги	RES930_533	95%	93%	97%	88%	96%

Додаток 2

ПОТРЕБИ, ПОВ'ЯЗАНІ З УМОВАМИ ПРОЖИВАННЯ В МТП

Додаток 3

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА, ОТРИМАНА КЕРІВНИЦТВОМ МТП

